

Community Management Network
for Sustainable Development
National Conference 2019

THE DYNAMICS OF COMMUNITY CHANGE

รายงานสืบเนื่อง
(PROCEEDING)

การประชุมวิชาการระดับชาติ
เครือข่ายด้านการจัดการชุมชน
เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ครั้งที่ 4

วันเสาร์ที่ 23 มีนาคม 2562
ณ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

คณะกรรมการฝ่ายพิจารณาบทความและตรวจทานเอกสารและผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความ
โครงการประชุมวิชาการระดับชาติเครือข่ายด้านการจัดการชุมชนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ครั้งที่ 4

คณะกรรมการฝ่ายพิจารณาบทความและตรวจทานเอกสาร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา สโรบล	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (ประธาน)
รองศาสตราจารย์ปรีชา วงศ์ทิพย์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชงชัย ภูวนาถวิจิตร	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทรงสุดา ภู่อ่าง	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณรงค์ ศิริรัมย์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทรงพันธ์ ต้นตระกูล	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
อาจารย์ ดร. อรยา พรเอี่ยมมงคล	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
อาจารย์ ดร. ปรีวิทย์ ไวยาฑิวิระ	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
อาจารย์ณภัทร วิสวะกุล	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความ

ศาสตราจารย์ ดร. อรรถจักร์ สัตยานุรักษ์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
รองศาสตราจารย์จรรณันท์ เชาวนดี	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
รองศาสตราจารย์ปรีชา วงศ์ทิพย์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา สโรบล	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชงชัย ภูวนาถวิจิตร	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทรงสุดา ภู่อ่าง	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณรงค์ ศิริรัมย์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทรงพันธ์ ต้นตระกูล	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
อาจารย์ ดร. อรยา พรเอี่ยมมงคล	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
อาจารย์ ดร. ปรีวิทย์ ไวยาฑิวิระ	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
อาจารย์ณภัทร วิสวะกุล	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
รองศาสตราจารย์ ดร. นรินทร์ สังข์รักษา	มหาวิทยาลัยศิลปากร
รองศาสตราจารย์ ดร. ชงพล พรหมสาขา ณ สกลนคร	มหาวิทยาลัยศิลปากร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทิพย์สุดา พุฒจร	มหาวิทยาลัยศิลปากร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุภรัตน์ แสงนิตร์แก้ว	มหาวิทยาลัยศิลปากร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เกศราพร พรหมนิมิตกุล	มหาวิทยาลัยศิลปากร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สวรรยา ธรรมอภิพล	มหาวิทยาลัยศิลปากร

ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความ (ต่อ)

อาจารย์ ดร.สุณี คำนวนศิลป์	มหาวิทยาลัยศิลปากร
อาจารย์ ดร.ภพ สวัสดิ์	มหาวิทยาลัยศิลปากร
อาจารย์วันชัย เจือบุญ	มหาวิทยาลัยศิลปากร
อาจารย์รัชกร วชิรสิโรตม	มหาวิทยาลัยศิลปากร
อาจารย์ธเนศ เกษรสิริธร	มหาวิทยาลัยศิลปากร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุทัย ปริญาสุทธีนนท์	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรวดี อึ้งโพธิ์	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์เอมอร เจียรมาศ	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
อาจารย์ ดร.บัณฑิตา หลิมประเสริฐ	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
อาจารย์ยุทธกาน ดิสกุล	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

แนวทางการพัฒนาสวัสดิการผู้สูงอายุ กรณีศึกษาเทศบาลตำบลบางยี่รงค์ จังหวัดสมุทรสงคราม

Development Guidelines for Elderly Welfare: A Case Study of Bangyeerong Municipality, Samut Songkhram

มานิตา ยอแซฟ¹ ฐิติวรดา ศิริวัฒนสกุล² และ ธงพล พรหมสาขา ณ สกลนคร³

Manita Joseph Thitiworada_Siriwattanasakul and Thongphon Promsaka Na Sakolnakorn

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา คือ ศึกษาเพื่อหาแนวทางการพัฒนาสวัสดิการผู้สูงอายุ ในพื้นที่เทศบาลตำบลบางยี่รงค์ โดยใช้วิธีดำเนินการวิจัยด้วยการสังเกต การสำรวจภาคสนาม และสัมภาษณ์เจาะลึกผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 8 ท่าน แล้ววิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เชิงบรรยาย และการวิเคราะห์เชิงบริบทของเนื้อหา จากการศึกษาพบว่า ปัญหาในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุที่สำคัญ คือ 1. ปัญหาเกี่ยวกับการจัดเบี้ยยังชีพที่ทางรัฐบาลให้ล่าช้าทำให้ทางเทศบาลต้องจัดสรรทางงบประมาณทดแทนไปก่อน 2. ผู้สูงอายุบางท่านลงทะเบียนผู้สูงอายุแต่ไม่สะดวกมาร่วมกิจกรรมที่ทางเทศบาลจัดให้ 3. เบี้ยยังชีพที่ทางรัฐบาลมอบให้ไม่เพียงพอสำหรับผู้สูงอายุบางท่าน สำหรับแนวทางในการพัฒนาสวัสดิการผู้สูงอายุหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรดำเนินการดังนี้ 1. มีการแก้ไขปัญหาเรื่องเบี้ยผู้สูงอายุไม่พอ โดยมีการจัดกิจกรรมนำขยะมาแลกพันธุ์ผักเพื่อนำไปปลูกและต่อยอด 2. ส่วนราชการควรสนับสนุนผู้สูงอายุที่มีสุขภาพแข็งแรงและมีรายได้ไม่เพียงพอเข้าทำงานในส่วนราชการต่างๆ เช่น พนักงานทำความสะอาด เป็นต้น 3. ควรหาสิ่งจูงใจที่ทำให้ผู้สูงอายุสนใจมาเข้าร่วมกิจกรรม เช่น มีรถรับส่งเมื่อมีกิจกรรม

คำสำคัญ: สวัสดิการ ผู้สูงอายุ เทศบาล

Abstract

The objective of this study was to study the development guidelines for elderly welfare in Bangyeerong Municipality, Samut Songkhram. This study involved using qualitative methods, which include the observations of and in-depth interviews with 8 participants. The data were analyzed with descriptive analysis and content analysis. The study revealed that the problems associated with elderly welfare administration stem from the fact that 1) the central government transfers money to the municipality late, so

¹ นักศึกษาด้านวิชาการจัดการชุมชน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

² นักศึกษาด้านวิชาการจัดการชุมชน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

³ รองศาสตราจารย์ ดร., ประจำสาขาวิชาการจัดการชุมชน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

the municipality does not have enough money to manage the welfare program, 2) some older people register to receive welfare but do not attend the activities and programs that the municipality provides, and 3) the subsistence allowance is not enough for some elderly people. The local government should 1) set up activities that the elderly can do to increase their incomes, such as work-at-home jobs, or 2) create government positions for the elderly, such as maid and office cleaner roles.

Keywords: Welfare Elderly Municipality

บทนำ

ประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่สังคมสูงวัย และอีกไม่นานความต้องการของผู้สูงอายุและปัญหาทางสุขภาพที่เพิ่มขึ้นจะมีจำนวนเกินกว่ากำลังการให้บริการทางสุขภาพของประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ยากจนในชนบท (ธนาคารโลก, 2559) จากการสำรวจประชากรผู้สูงอายุ โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติพบว่า ประเทศไทยมีจำนวนและสัดส่วนของผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2537 มีประชากรผู้สูงอายุร้อยละ 6.8 ในปี 2545 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 9.4 และล่าสุด ในปี 2550 พบว่าผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นเป็น 10.7 ของประชากรทั้งประเทศ และที่สำคัญคาดการณ์ว่าในปี 2553 และ 2563 ประเทศไทยจะมีสัดส่วนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 11 และร้อยละ 15 ตามลำดับ ในขณะที่เดียวกันที่จำนวนผู้สูงอายุมีมากกว่า 6,800,000 คน แต่กลับพบผู้สูงอายุซึ่งถูกทอดทิ้งมีจำนวนสูงถึงกว่า 4 แสนคน ทั้งนี้เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนไป (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ, 2552)

ในการรับมือกับสังคมสูงวัย รัฐบาลได้ออกชุดนโยบายต่างๆ มาเป็นจำนวนไม่น้อย อาทิ เบี้ยผู้สูงอายุ การให้สินเชื่อผู้สูงอายุ (Reverse Mortgage) หรือการให้สิทธิลดหย่อนทางภาษีกับบุตรที่มีภาระเลี้ยงดูบิดามารดา เป็นต้น (ระพีพรรณ คำหอม, 2561) การจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุไทยยังมีปัญหาและอุปสรรคหลายประการ เช่น 1) ขาดการบูรณาการและขาดความต่อเนื่อง ซึ่งหมายถึง การดำเนินงานด้านสวัสดิการผู้สูงอายุแยกส่วนระหว่างงานด้านสุขภาพกับงานด้านสังคม กระจายความรับผิดชอบตามหน่วยงานต่างๆ ของภาครัฐ 2) ขาดการนำนโยบายสู่การปฏิบัติอย่างแท้จริง 3) ความไม่พร้อมของงบประมาณและการขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในด้านผู้สูงอายุโดยตรง และ 4) สวัสดิการสังคมที่รัฐจัดให้กับผู้สูงอายุยังไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้สูงอายุ ไม่สามารถตอบสนองปัญหาได้อย่างแท้จริงและไม่ครอบคลุมผู้สูงอายุได้ทั้งหมด (สุดารัตน์ สุดสมบูรณ์, 2557)

ตามภารกิจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภารกิจที่ได้รับถ่ายโอนตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีหน้าที่ในการสงเคราะห์และส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ดังนั้น จึงจะเห็นได้ว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงมีบทบาทสำคัญมากเพราะเป็น

หน่วยงานหนึ่งที่ใกล้ชิดกับประชาชน ซึ่งเทศบาลตำบลบางยี่รงค์ จังหวัดสมุทรสงคราม เป็นพื้นที่ที่มีผู้สูงอายุเป็นจำนวนมาก อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาเบื้องต้น ได้ข้อมูลว่าผู้สูงอายุได้รับเงินเบี้ยยังชีพจากทางภาครัฐ แต่ยังมีผู้สูงอายุบางคนประกอบอาชีพเพื่อหารายได้ และมีผู้สูงอายุบางส่วนที่ยังเข้าไม่ถึงสวัสดิการของรัฐ ดังนั้น การศึกษาแนวทางการพัฒนาสวัสดิการผู้สูงอายุและศึกษาความต้องการของผู้สูงอายุ จึงจะทำให้ได้ข้อมูลที่ เป็นประโยชน์กับเทศบาลตลอดจนองค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปปรับปรุงการพัฒนาระบบสวัสดิการผู้สูงอายุให้ทั่วถึงและตรงกับความต้องการต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาสวัสดิการผู้สูงอายุในพื้นที่เทศบาลตำบลบางยี่รงค์ ตำบลบางยี่รงค์ จังหวัดสมุทรสงคราม

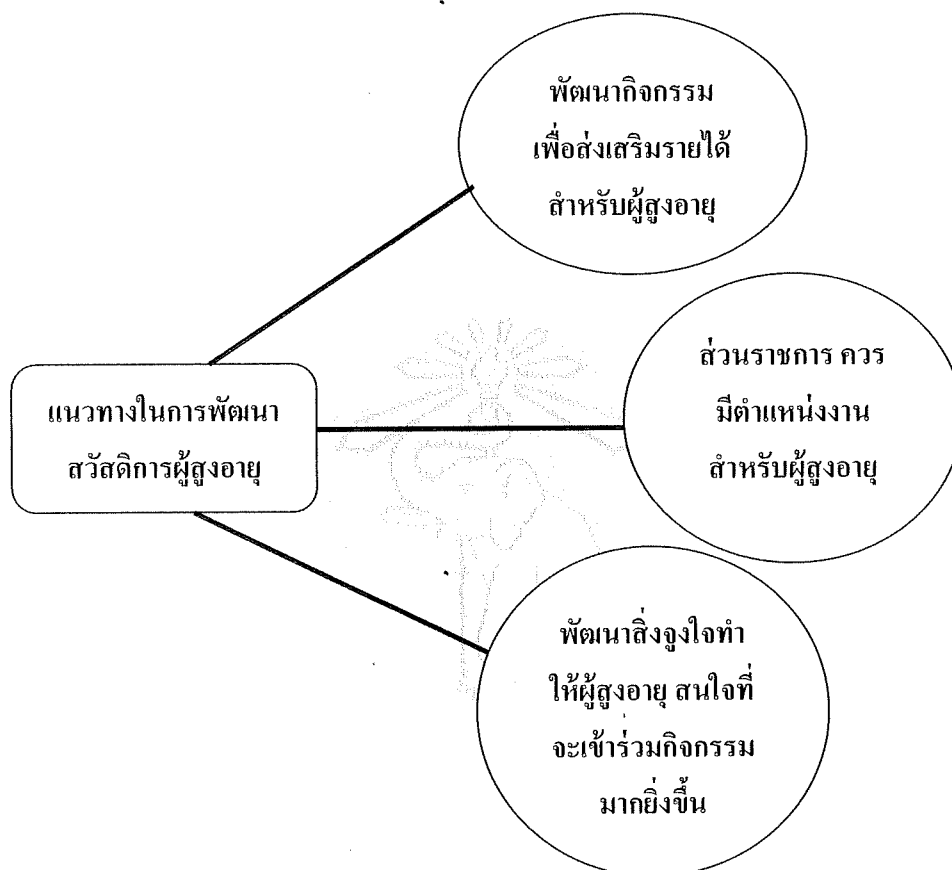
วิธีการวิจัย

การศึกษานี้ เก็บข้อมูลในช่วงเดือนสิงหาคมถึงธันวาคม พ.ศ. 2561 รวมระยะเวลา 5 เดือน พื้นที่ศึกษา คือ เขตพื้นที่เทศบาลตำบลบางยี่รงค์ จังหวัดสมุทรสงคราม ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยใช้ การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกลุ่มประชากรที่เป็นผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญ (Key informants) จำนวน 8 ท่าน ด้วยการ สุ่มแบบเจาะจง ได้แก่ นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลบางยี่รงค์ หัวหน้ากองสวัสดิการสังคม นักพัฒนาชุมชน และผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจงแล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เชิงบรรยาย (Descriptive analysis) และการวิเคราะห์บริบทของเนื้อหา (Content analysis)

ผลการวิจัย

จากการศึกษาพบว่า การบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุ เทศบาลตำบลบางยี่รงค์ ได้เน้นไปในด้านการ ช่วยเหลือในการพัฒนาค่าครองชีพ เนื่องด้วยปัญหาค่าใช้จ่ายและปัญหาหนี้สินเป็นปัญหาสำคัญของประชาชน ในพื้นที่ โดยจากการศึกษา พบว่าปัญหาในการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุมีดังนี้ 1. งบประมาณที่รัฐบาล จัดสรรโอนมาให้แก่เทศบาลล่าช้าและไม่เพียงพอทำให้เทศบาลต้องจัดสรรเงินงบประมาณกลางของเทศบาลไป จ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุและต้องจัดสรรงบประมาณเพิ่มเพราะงบที่รัฐให้มาไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้สูงอายุที่อาศัย อยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ 2. ผู้สูงอายุบ้างกลุ่มมาลงชื่อเพื่อรับสวัสดิการแต่ไม่ยอมมาเข้าร่วมกิจกรรมตามที่ เทศบาลกำหนด เช่น กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ แต่ทางเทศบาลก็ต้องมอบเบี้ยยังชีพให้ถึงแม้จะไม่มาร่วม กิจกรรม 3. เบี้ยยังชีพที่ทางรัฐบาลมอบให้ไม่เพียงพอสำหรับผู้สูงอายุบ้างท่าน 4. กองทุนสวัสดิการกองทุนวัน ละบาทที่ได้ดำเนินการมานานมีเงินทุนสะสมลดลง เพราะผู้สูงอายุและประชาชนบางส่วน ไม่ยอมส่งเงินออม และมีค่าใช้จ่ายมากขึ้น และ 5. จำนวนบุคลากรในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลไม่เพียงพอต่อการ ให้บริการขั้นพื้นฐานสำหรับผู้สูงอายุในพื้นที่

สำหรับแนวทางในการพัฒนาสวัสดิการผู้สูงอายุ มีดังนี้ 1. ทางเทศบาลได้มีแนวทางในการจัดการเรื่อง เบี้ยยังชีพ ไม่เพียงพอ โดยการนำเอาขยะมาแลกพันธุ์ผักเพื่อนำพันธุ์ผักไปต่อยอดโดยการปลูกและนำไปขาย หรือเทศบาลจะมีการรับซื้อผักจากผู้สูงอายุ 2. การส่งเสริมให้ส่วนราชการต่างๆ ในพื้นที่สนับสนุนผู้สูงอายุที่มี สุขภาพแข็งแรง และมีรายได้ไม่เพียงพอเข้ามาทำงานในส่วนราชการต่างๆ เช่น พนักงานทำความสะอาดห้องน้ำ ทำความสะอาดอาคารสำนักงาน และ 3. ควรหาสิ่งจูงใจทำให้ผู้สูงอายุสนใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมมากยิ่งขึ้น สิ่งจูงใจตรงนั้นคือ จักรรับส่ง มีการให้ค่าข้าว ค่าเสียเวลาในการมาเข้าร่วม

ภาพที่ 1 แนวทางในการพัฒนาสวัสดิการผู้สูงอายุ

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

ในด้านสวัสดิการผู้สูงอายุ ภาครัฐจะต้องมีการปรับเปลี่ยนนโยบายจากเชิงรับมาเป็นเชิงรุก เช่น การสร้างความตระหนักให้คนในชาติเห็นความสำคัญของผู้สูงอายุว่าเป็นบุคคลที่ทรงคุณค่าต่อสังคม มิใช่ภาระของสังคม การถ่ายโอนงานด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างแท้จริง ทั้งงบประมาณและบุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านผู้สูงอายุ เพราะท้องถิ่นจะมีความเข้าใจบริบทของผู้สูงอายุของตนเองได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้รัฐควรส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมหรือโครงการที่เป็นการช่วยเหลือผู้สูงอายุของภาคประชาชน/ชุมชนในการจัดสวัสดิการสังคมให้กับผู้สูงอายุในลักษณะต่าง ๆ ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับประเพณี วัฒนธรรม และความเชื่อของแต่ละท้องถิ่นด้วย (สุภารัตน์ สุดสมบุรณ์, 2557)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนควรร่วมมือกันในการจัดบริการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ โดยเฉพาะในเรื่องการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เหมาะสมและปลอดภัยให้กับผู้สูงอายุทั้งสภาพแวดล้อมในบ้าน ในชุมชน และสถานที่สาธารณะ เพื่อให้ผู้สูงอายุได้รับความสะดวกในการดำรงชีวิตประจำวันสามารถเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมได้อย่างปลอดภัย (จิรวัดนา กล้าหาญ และชนิดา ผาติเสนะ, 2558)

จากกรณีศึกษาเทศบาลตำบลบางยี่รงค์ จังหวัดสมุทรสงคราม ในเรื่องสวัสดิการผู้สูงอายุ พบว่า ปัญหาส่วนใหญ่เกี่ยวกับผู้สูงอายุก็จะมีความเกี่ยวข้องกับเบี้ยยังชีพไม่เพียงพอและปัญหาเกี่ยวกับการเดินทางไปเข้าร่วมกิจกรรมที่รัฐบาลจัดทำให้ ดังนั้นทางเทศบาลจึงควรที่จะมีการจัดการกับปัญหาเรื่องเบี้ยยังชีพโดยการจัดกิจกรรมให้นำขยะมาและกับพันธุ์ผักเพื่อนำไปต่อยอดในการสร้างรายได้ ส่วนผู้สูงอายุที่ไม่สามารถมาเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางเทศบาลจัดให้ได้ด้วยปัจจัยหลายๆ อย่าง เช่น ไม่มีคนอยู่บ้าน ต้องเลี้ยงหลาน หรือร่วมไปถึงการประกอบอาชีพเสริมจึงทำให้ไม่สามารถมาร่วมกิจกรรมได้ทางเทศบาลจึงมีการจัดการกับปัญหานี้โดยมีการจัดรถรับส่งและมีการให้ค่าเสียเวลาในการมาเข้าร่วมกิจกรรม นอกจากนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมให้มีการจัดการกิจกรรมภายในครอบครัวและภายในชุมชน เพื่อให้ผู้สูงอายุได้มีบทบาทมากขึ้นและได้ร่วมกิจกรรมกับครอบครัวและชุมชน ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเห็นคุณค่าในตนเองได้รับความรักความเอาใจใส่จากครอบครัวและชุมชน รวมถึงได้รับการยอมรับจากสังคมในด้านความสามารถในการทำงาน และมีโอกาสได้รับข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์เพื่อการดำรงชีวิตที่ปลอดภัยอย่างมีความสุขต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. รัฐควรสนับสนุนด้านงบประมาณตามปัญหาและความต้องการของผู้สูงอายุ และตั้งอยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริง
2. รัฐบาลควรจัดสรรงบประมาณ โดยเฉพาะแก่ผู้ที่มีความต้องการจริงๆ และควรดูฐานะทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน
3. เทศบาลควรจัดเบี้ยยังชีพให้แก่ผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่เพียงลำพังและยากจนเป็นพิเศษ
4. สนับสนุนงบประมาณสำหรับหน่วยงานภาครัฐเพื่อจ้างผู้สูงอายุ โดยให้มีความยืดหยุ่นทั้งค่าจ้าง วิธีการจ้าง และไม่คำนึงถึงวุฒิการศึกษา

เอกสารอ้างอิง

จิรวัดนา กล้าหาญ และชนิดา ผาติเสนะ. (2558). แนวทางการพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุที่รับเบี้ยยังชีพ เทศบาลตำบลหนองไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา. วารสารสืบเนื่องจากงานประชุม การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัย ระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 6 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, หน้าที่ 137-147.

- ธนาคารโลก. (2559). *สังคมสูงวัยในประเทศไทย: ชี้ปัญหาความต้องการทางสุขภาพที่แท้จริงของผู้สูงอายุ*
ยากจน. สืบค้นจาก <http://www.worldbank.org/th/news/press-release/2016/04/08/aging-in-thailand---addressing-unmet-health-needs-of-the-elderly-poor>
- ระพีพรรณ คำหอม. (2561). *การออกแบบระบบสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ*. สืบค้นจาก
http://www.knowledgefarm.in.th/interview_rapheepan/
- สุดารัตน์ สุดสมบูรณ์. (2557). *สวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในประเทศไทย*. *วารสารเทคโนโลยีภาคใต้*. 7 (1),
73-82.
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. (2552). *เมื่อผู้สูงอายุ.....ถูกทอดทิ้ง!!!!*. สืบค้นจาก
<http://www.thaihealth.or.th/Content/21973-เมื่อผู้สูงอายุ.....ถูกทอดทิ้ง!!!!.html>

